

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
РУДАРСТВА И ЕНЕРГЕТИКЕ
Сектор за нафту и гас
Одељење за инспекцију опреме под притиском
Београд

ПЛАН ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ОДЕЉЕЊА ЗА ИНСПЕКЦИЈУ ОПРЕМЕ ПОД ПРТИСКОМ ЗА 2019. ГОДИНУ

Надлежност инспектора опреме под притиском

Одељење за инспекцију опреме под притиском се као ужа унутрашња јединица налази у Сектору за нафту и гас Министарства рударства и енергетике.

Надлежност инспектора опреме под притиском прописана је следећим законима:

1. Закон о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14);
2. Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника ("Службени гласник РС", број 104/09);
3. Закон о тржишном надзору ("Службени гласник РС", број 92/11);
4. Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености ("Службени гласник РС", број 36/09);
5. Закон о ефикасном коришћењу енергије ("Службени гласник РС", број 25/13).

Поред наведених посебних закона инспекцијски надзор се спроводи и на основу општих закона:

1. Закон о инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18);
2. Закон о општем управном поступку ("Службени гласник РС", број 18/16);
3. Закон о државној управи ("Службени гласник РС", бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18);
4. Закон о прекршајима ("Службени гласник РС", бр. 65/13, 13/16 и 98/16 - одлука УС);
5. Закон о привредним преступима („Службени лист СФРЈ“ бр. 4/77, 36/77 - исправка, 14/85, 10/86 - др. закон, 74/87, 57/89 и 3/90 ; „Службени. лист СРЈ“ бр. 27/92, 16/93 - др. закон, 31/93 - др. закон, 41/93 - др. закон, 50/93 - др. закон, 24/94, 28/96 и 64/01 и „Службени гласник РС“ бр. 101/05 - др. закон);

Инспекцијски надзор се спроводи и на основу 10 подзаконских аката:

1. Уредба о условима за испоруку природног гаса („Службени гласник РС”, бр. 47/06, 3/10 и 48/10);
2. Правилник о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar („Службени гласник РС”, бр. 37/13 и 87/15);
3. Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС”, број 86/15);
4. Правилник о прегледима опреме под притиском током века употребе („Службени гласник РС”, бр. 87/11 и 75/13);
5. Правилник о техничким захтевима за пројектовање, израду и оцењивање усаглашености опреме под притиском („Службени гласник РС”, број 87/11);
6. Правилник о техничким захтевима за пројектовање, израду и оцењивање усаглашености једноставних посуда под притиском („Службени гласник РС”, број 87/11);

7. Правилник о техничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима („Службени гласник РС”, број 37/13);
8. Правилник о лиценци за обављање енергетске делатности и сертификацији („Службени гласник РС”, бр. 87/15 и 44/18 – др. закон);
9. Правилника о сагласности за складиштење и снабдевање нафтом, дериватима нафте и биогоривима за сопствене потребе („Службени гласник РС“, бр. 12/16, 44/18 – др. закон и 65/18);
10. Правилник о изградњи постројења за течни нафтни гас и о ускладиштавању и претакању течног нафтног гаса ("Службени лист СФРЈ", бр. 24/71 и 26/71- испр. и „Службени гласник РС”, бр. 87/11– др. пропис и 24/12).

Територијално подручје на коме се врши инспекцијски надзор

Инспекцијски надзор над опремом под притиском у Републици Србији спроводи инспекција опреме под притиском као инспекција на републичком нивоу, односно у области инспекцијског надзора над опремом под притиском не постоји надлежност локалних самоуправа, изузев што су Аутономној покрајини поверени послови вршења инспекцијског надзора на територији Аутономне покрајине. Тренутно су у Војводини запослена два покрајинска инспектора опреме под притиском.

У складу са чланом 12. став 11. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, број 36/2015), републичка инспекција опреме под притиском врши координацију послова инспекцијског надзора из делокруга републичке инспекције поверених Аутономној покрајини, применом овлашћења у вршењу надзора над радом прописаних законом којим се уређује државна управа.

Кадровски ресурси

Према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству рударства и енергетике укупно је систематизовано 8 радних места у Одељењу за инспекцију опреме под притиском, и то начелник Одељења и 7 инспектора опреме под притиском, при чему је предвиђено да пет инспектора опреме под притиском обављају послове са седиштем у Београду; један инспектор опреме под притиском обавља послове у подручној јединици широј од подручја управног округа за Нишавски управни округ, Пиротски управни округ, Јабланички управни округ и Пчињски управни округ, са седиштем у Нишу и један инспектор опреме под притиском обавља послове у подручној јединици широј од подручја управног округа за Расински управни округ, Топлички управни округ, Рашки управни округ и Златиборски управни округ, са седиштем у Крушевцу.

Тренутно у Одељењу за инспекцију опреме под притиском је од осам систематизованих радних места попуњено шест радних места, и то начелник Одељења и четири инспектора опреме под притиском са седиштем у Београду и један инспектор опреме под притиском са седиштем у Нишу. У јулу месецу 2019. године један инспектор опреме под притиском са седиштем у Београду одлази у пензију по сили закона.

Технички реурси - број службених возила

Одељење за инспекцију опреме под притиском поседује само једно службено возило, тако да се читава територија Србије покрива са само једним службеним возилом из Београда.

У највећем броју случајева објекти на којима се врши надзор се не налазе у самом граду већ су у питању објекти до којих није могуће доћи јавним међуградским саобраћајем, као што су: станице за снабдевање течног нафтног гаса и компримованог природног гаса превозних средстава, електране, хладњаче, гасоводи за транспорт природног гаса и мерно-регулационе станице, фабричка постројења, складишта течног нафтног гаса и амонијака, пунионице гасова и слично. Наиме, до већине оваквих објеката не постоје аутобуске линије и једино се службеним аутомобилом може отићи у инспекцијски надзор.

Недостатак службених возила је тренутно највећи проблем у раду Одељења за инспекцију опреме под притиском и директно утиче на функционисање спровођења инспекцијског надзора!!!

Технички ресурси – рачунарска и остала опрема

Сви инспектори опреме под притиском имају службене мобилне телефоне и преносне рачунаре (лаптоп), као и штампаче у канцеларијама. Поједини инспектори поред преносних рачунара поседују и стабилне рачунаре у канцеларијама. Одељење за инспекцију опреме под притиском поседује и један дигитални фотоапарат за коришћење у спровођењу инспекцијског надзора.

Сви инспектори опреме под притиском имају шлем, заштитне ципеле и заштитну јакну, у складу са Закључком акта о процени ризика на радном месту и у радној околини у Министарству рударства и енергетике којим је за радна места инспектора опреме под притиском прописана опрема за личну заштиту на раду.

Такође, сви инспектори опреме под притиском имају службене легитимације, које су израђене у складу са Правилником о изгледу службене легитимације инспектора („Службени гласник РС“, број 81/15).

Информације о врсти и областима инспекцијског надзора и субјектима инспекцијског надзора, енергетским делатностима и периоду у коме ће се вршити инспекцијски надзор

На основу Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14) инспектори опреме под притиском су надлежни да израђује извештаје о испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима и извештаје о испуњености услова у погледу стручног кадра за обављање енергетске делатности, а у циљу добијања и проширења, као и обнављања лиценце за обављање енергетске делатности. Такође, на основу Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14) инспекција опреме под притиском је надлежна да израђује извештаје о испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима у поступку добијања сагласности за складиштење нафте, деривата нафте и биогорива за сопствене потребе и/или за снабдевање превозних средстава на сопственим станицама за снабдевање превозних средстава.

У питању су ванредни утврђујући инспекцијски надзори који се у потпуности спроводе као и редовни инспекцијски надзори. Приликом спровођења ових утврђујућих инспекцијских надзора обавезно се користе контролне листе, врши се процена ризика, издавање налога о инспекцијском надзору, вођење евиденција о инспекцијском надзору. Дакле, све је у потпуности идентично као и код редовних инспекцијских надзора, осим што се покрећу на основу захтева странке и што се односе на надзиране субјекте који обављају енергетске делатности или на надзиране субјекте који обављају складиштење течног нафтног гаса за сопствене потребе и/или врше снабдевање сопствених превозних средстава на интерним станицама за снабдевање превозних средстава течним нафтним гасом.

У току 2019. години за већи број енергетских субјеката истиче важење постојећих лиценци за обављање енергетских делатности, тако да се само по овом основу очекује одређени број захтева за спровођење ванредних утврђујућих инспекцијских надзора ради израде извештаја о испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима и извештаја о испуњености услова у погледу стручног кадра за обављање енергетске делатности.

Енергетске делатности код којих се по правилу користи опрема под притиском су: трговина течним нафтним гасом и компримованим природним гасом на станицама за снабдевање превозних средстава, пуњење посуда за течни нафтни гас и компримовани природни гас, трговина течним нафтним гасом ван станица за снабдевање превозних средстава, складиштење и трговина течним нафтним гасом, производња електричне енергије, комбинована производња електричне и топлотне енергије, дистрибуција и управљање дистрибутивним системом за природни гас, транспорт и управљање транспортним системом за природни гас, као и производња топлотне енергије у случају када се као топлотни извори користе парни или вреловодни котлови.

Сви ови ванредни утврђујући инспекцијски надзори спроводе се као теренски.

Сви редовни инспекцијски надзори се по правилу спроводе као теренски, осим само у појединим случајевима када се инспекцијски надзор спроводи у циљу провере одређених обавеза које су прописане за обвезнике система енергетског менаџмента према Закону о ефикасном коришћењу енергије.

Контролни инспекцијски надзори се спроводе и као теренски и као канцеларијски, у зависности од врсте утврђених незаконитости и неправилности, односно мера које су наложене надзираном субјекту.

План инспекцијског надзора и осталих активности у 2019. години

Субјекти редовног инспекцијског надзора	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал
Инспекцијски надзор над јединицама локалне самоуправе које су обвезници система енергетског менаџмента у циљу контроле да ли је обвезник система енергетског менаџмента именовано енергетског менаџера са прописаном лиценцом и да ли је донео програм и план енергетске ефикасности				
Инспекцијски надзор над опремом под притиском у расхладним постројењима са амонијаком у објектима прехранбене индустрије				
Енергетски субјекти и број енергетских објеката на којима се обављају енергетске делатности које су предмет ванредних утврђујућих инспекцијског надзора и којима истиче важеће постојећих лиценци	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал
НИС а.д. Нови Сад између 60 и 70 станица за снабдевање превозних средстава течним нафтним гасом				
БРЗМИН д.о.о. Брзеће 2 станице за снабдевање превозних средстава течним нафтним гасом				
ШЕИК-ПЕТРОЛ д.о.о Неготин 1 станица за снабдевање превозних средстава течним нафтним гасом				
ГЕОПЕТРОЛ МБ д.о.о. Крагујевац 1 станица за снабдевање превозних средстава течним нафтним гасом				
ЈЕТ СЕТ д.о.о. Крушевац 1 станица за снабдевање превозних средстава течним нафтним гасом				
МОРАВА ГАС д.о.о. Љиг, Моравци 3 станице за снабдевање превозних средстава течним нафтним гасом				
ГИЛЕ ГАС д.о.о. Гиље, Остриковац, Мијатовац 3 станице за снабдевање превозних средстава течним нафтним гасом				
ПРОГАС д.о.о. Прокупље, Нова Божурна 3 станице за снабдевање превозних средстава течним нафтним гасом				
ЈКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“ Београд Енергетски објекти за дистрибуцију природног гаса на територији општине Младеновац и провера прописаних услова у погледу стручног кадра				
ЛОЗНИЦА-ГАС д.о.о. Лозница Енергетски објекти за дистрибуцију природног гаса на територији општине Лозница и провера прописаних услова у погледу стручног кадра				
УЖИЦЕ-ГАС а.д. Ужице Енергетски објекти за дистрибуцију природног гаса на територији општине Ужице и провера прописаних услова у погледу стручног кадра				
Ванредни утврђујући инспекцијски надзори над новим енергетским субјекти који почињу да се баве неком од енергетских делатности и енергетским субјектима који проширују своје постојеће лиценце за обављање енергетских делатности				
Ванредни утврђујући инспекцијски надзори над надзирани субјектима који обављају складиштење течног нафтног гаса				

за сопствене потребе и/или који поседују интерне станице за снабдевање сопствених превозних средстава течним нафтним гасом				
Ванредни инспекцијски надзори који се спроводе на основу пријава и представки правних или физичких лица или других инспекција				
Контролни и допунски инспекцијски надзор				
Вођење евиденција о инспекцијском надзору				
Превентивно деловање инспекције у виду одржавања информативних и едукативних трибина у појединим окрузима на југу Републике Србије				
Похађање различитих семинара и обука од стране инспектора опреме под притиском				
Учествовање у раду Радне групе за безбедност објеката и Радне групе за поверене послове инспекцијског надзора (две радне групе које су основане од стране Координационе комисије и у којој учествује и инспекција опреме под притиском)				
Учествовање у раду Координационе комисије (Начелник Одељења је заменик члана у Координационој комисији)				
Активности инспектора опреме под притиском које се не односе на инспекцијски надзор:				
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Учествовање у раду радних група за израду прописа из области опреме под притиском и енергетике; ➤ Учествовање у активностима које се односе на увођење система енергетског менаџмента у Републици Србији; ➤ Учествовање у раду комисија за именовање тела за оцењивање усаглашености опреме под притиском и једноставних посуда под притиском и именовање тела за прегледе и испитивања опреме под притиском и разврставање опреме под притиском у складу са правилницима из области опреме под притиском; ➤ Учествовање у раду Комисије за утврђивање испуњености захтева за именовање тела за оцењивање усаглашености гасних апарата прописаних Правилником о захтевима за пројектовање, израду и оцењивање усаглашености гасних апарата; ➤ Учествовање у раду Комисије за признавање иностраних исправа које су издала инострана тела за оцењивање усаглашености опреме под притиском и гасних апарата; ➤ Учествовање у активностима везаним за процес придруживања Републике Србије Европској Унији у оквиру ПГ 1 - Кретање роба у вези Европских директива из области опреме под притиском, једноставних посуда под притиском и гасних апарата; ➤ Учествовање у раду Савета за безбедност производа који је основан на основу Закона о тржишном надзору; ➤ Учествовање у раду Комисије за полагање стручног испита за лица која обављају послове техничког руковођења, руковања и одржавања у објектима за транспорт, дистрибуцију и складиштење природног гаса; ➤ Учествовање у раду Сталног техничког комитета за контролна тела Акредитационог тела Србије. 				

Процењени ризик за надзиране субјекте/објекте

С обзиром, да за горе планиране наведене надзиране субјекте и надзиране објекте углавном не постоје претходно утврђени степени ризика, јер се инспекцијски надзор обавља први пут након увођења контролних листа и примене Закона о инспекцијском надзору, процењује се као претпоставка средњи степен ризика. Када је у претходном периоду за надзиране субјекте и надзиране објекте био утврђен степен ризика у инспекцијском надзору, процена степена ризика се

врши на основу посебних елемената за процену ризика у области инспекцијског надзора опреме под притиском.

Приликом инцидента или таквог догађаја код надзираног субјекта, односно надзираног објекта који је за последицу имао озбиљно угрожавање живота и здравља људи, животиња и биљака, животне средине и имовине аутоматски се процењује критичан ризик, без процене ризика на основу осталих посебних елемената за процену ризика.

Планиране мере и активности превентивног деловања инспекције

Приликом подношења захтева за ванредне утврђујуће инспекцијске надзоре, а пре почетка вршења инспекцијског надзора пракса (правило код надзираних субјеката који енергетску делатност обављају на више објеката) је да инспектори опреме под притиском обаве уводне састанке са надзираним субјектима у циљу указивања на све специфичности које су карактеристичне у области опреме под притиском, као и упознавање са комплетним поступком инспекцијског надзора. Такође, надзирани субјекти се обавезно упознају са контролним листама и прописима које у свом раду користе инспектори опреме под притиском и интернет страницом на којој се налазе контролне листе и прописи. У плану инспекцијског надзора за 2019. годину планирано је и одржавање информативних и едукативних трибина у појединим окрузима на југу Републике Србије.

Планиране мере и активности за спречавање обављања делатности нерегистрованих субјеката

Приликом спровођења инспекцијског надзора у области опреме под притиском не постоје нерегистровани субјекти у општем смислу, али се може појавити случај да се приликом вршења инспекцијског надзора установи да надзирани субјект обавља енергетску делатност према Закону о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14) без прибављене лиценце за обављање те енергетске делатности (или му је лиценца претходно одузета) и такав надзирани субјект се сматра нерегистрованим субјектом у складу са чланом 33. став 2. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, број 36/15). У таквом случају, инспектор опреме под притиском би надзираном субјекту решењем наложио да без одлагања покрене поступак прибављања лиценце за обављање енергетске делатности код Агенције за енергетику Републике Србије и забранио би коришћење опреме под притиском на којој се обавља нерегистрована енергетска делатност до прибављања лиценце у складу са одредбама Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14). Ако надзирани субјект, односно надзирани објект имају статус нерегистрованог субјекта, односно објекта, аутоматски се процењује критичан ризик, без процене ризика на основу осталих посебних елемената за процену ризика.

Важна напомена у вези планирања и вршења инспекцијског надзора

Са тренутним, односно предвиђеним бројем инспектора опреме под притиском у 2019. години и са само једним службеним аутомобилом није могуће да се поред ванредних утврђујућих инспекцијских надзора и осталих активности планирају и спроводе у већем обиму редовни инспекцијски надзори и службене саветодавне посете.

У случају да у 2019. години буду унапређени технички и кадровски капацитети, Одељење за инспекцију опреме под притиском ће додатно, кроз оперативне планове инспекцијског надзора, предвидети додатне редовне инспекцијске надзоре и службене саветодавне посете.

Начелник Одељења за
инспекцију опреме под притиском
Урош Ђурђевић